

La Divina Literatura

Sílvia Casacuberta Puig

Categoria 1

Àneu E

Narrativa breu

Les gotes de pluja repicaven contra les finestres. El cel grisós i fosc conferia un to melancòlic a la ciutat de Florència, que semblava desconsolada aquell vespre d'hivern. Les campanes de la universitat repicaren i la Beatriu, una jove estudiant d'ulls ametllats i plens de tristesa, caminava amb pas ràpid pels passadissos. Un altre dia que s'havia consumit. Un dia menys per morir. Les campanes encara ressonaven. Les gotes de pluja eren cada vegada més fortes. La Beatriu sentia com, mica en mica, perforaven el seu cor. Malgrat semblar pures i netes, eren punyents i penetrants. Les campanes. Les gotes. El rellotge marcà les vuit del vespre. Tic, tac. Un segon menys de vida. Pic, pic. Una altra punyalada al seu cor. Nan, nan. Ressonaven a les seves orelles. Accelerà el pas.

Anhelava marxar lluny, ben lluny. Però s'havia resignat a la seva vida monòtona i inalterable, i res no aconseguia canviar el seu caràcter afligit i consirós. La buidor que sentia la turmentava i l'atuïa, i no trobava cap incentiu en el qual recolzar-se. Quin era el sentit de la seva existència? No era feliç ni ho seria mai. S'aturà en un banc i medità sobre què podia fer. La pluja no havia minvat i no volia mullar-se de camí cap a casa. Només tenia ganes de plorar, com sempre, i de tornar-se petita, molt petita... volia ser insignificant. O, encara millor, volia convertir-se en una papallona i volar lluny, ben lluny... Però no podia. Estava estancada i era presonera d'ella mateixa. Mirà per la finestra i decidí contenir-se les llàgrimes. Ja hi havia massa aigua que esquitxava el terra de Florència.

Pràcticament tots els estudiants de la universitat ja havien marxat. La Beatriu pensà sobre què podia fer mentre la pluja afluixava. Els seus ulls van recórrer el passadís i va entreveure la porta de la biblioteca. Durant el temps que duia estudiant a la facultat, mai no se li havia ocorregut acostar-s'hi. Sempre, des de ben petita, s'havia negat a llegir. Detestava els llibres i la literatura. Per què descobrir històries emocionants que viuen personatges ficticis i que únicament serveixen per fer-nos adonar de com de penosa és la nostra existència? Quin sentit té descobrir tot el que podríem fer i podríem sentir si no estiguéssim condemnats a viure la nostra insípida realitat? Tanmateix, semblava una estança acollidora i on podria perdre's, barrejar-se entre els llibres, tornar-se invisible entremig de les paraules... Es dirigí cap a la biblioteca i entrà a la sala. Va haver de reconèixer que era magnífica. Estava plena de llibres antics que feien olor del passat. Semblava que s'hagués endinsat en un nou món que fins ara havia restat completament desconegut. Aixecà la mirada i admirà el sostre: estava decorat amb una pintura superba on s'observaven els grans escriptors de la història: Homer, Virgili, Alighieri, Shakespeare, Wilde, Tolstoi, Cervantes, Verne, Dumas, Kafka, Goethe i d'altres. La Beatriu els contemplà amb admiració i els seus ulls, per primera vegada, espurnejaren un xic. Lentament començà a recórrer la biblioteca acariciant el lloc dels llibres amb la punta dels dits. Es va sentir més calmada i tranquil·la. Mentre passejava entremig de totes aquelles històries desconegudes es va sentir acollida en un espai reconfortant.

De sobte va topar amb la secció de “Clàssics Universals” i va decidir ficar-s’hi. Mentre observava els llibres va copsar un títol que, malgrat la seva aversió a la lectura, sempre l’havia intrigat: la Divina Comèdia. Potser era perquè l’escriptor era italià; potser era perquè l’havia estudiat a l’escola; potser era perquè la seva mare sempre en parlava o potser no hi havia cap motiu concret. Tanmateix, li va cridar l’atenció. Després de reflexionar sobre si valia la pena tan sols agafar-lo, es va decidir. Què hi podia perdre?

La seva vida era monòtona, buida i angoixant. Era incapaç de trobar-li un sentit i només desitjava abandonar el món. Va allargar la mà cap el llibre. Cada dia que començava era un nou martiri. Va acaronar la seva tapa. No trobava cap motivació per seguir endavant. El va treure de l’estanteria. La flama de la seva vida s’apagava lentament. El va agafar amb les dues mans. No sabia com omplir la buidor que envoltava la seva vida. Va resseguir el llibre, sense atrevir-se a obrir-lo. Volia acabar amb el seu turment. Dubtà.

Les gotes de pluja repicaven contra les finestres. Què hi podia perdre, si no tenia res? Tic, tac. Obrí la tapa curiosament. Pic, pic. Va dirigir la mirada cap a les primeres paraules. Nan, nan. Començà a llegir.

Tot enfosquí. El seu voltant es va tornar borrós, confús, obscur, imprecís. Tot era incert. On eren les prestatgeries? On era ella? I per què no sentia la pluja? La Beatriu s’espantà. Semblava que delirés. No era conscient de la realitat. La respiració se li accelerà i els seus ulls embogits intentaven discernir quelcom enmig de la foscor. Aleshores va veure una figura que s’acostava. Va anar prenent forma: era una home de mitjana edat, robust i d’aparença serena i intel·ligent.

-Qui ets? Què està passant? No te m’acostis –exclamà la Beatriu espantada.

El desconegut va somriure.

-No temis. Simplement vull que facis un petit viatge amb mi.

-Un viatge? Es pot saber què dius? Deixa’m en pau!

-Et penses que estàs oprimida quan ets tu mateixa qui no et deixa volar. Només somiques i et planys de la teva existència quan no saps ni què és viure.

-Tu no em coneixes! No saps res sobre la meva infelicitat! –digué amb la veu trencada.

-Et conec a tu i a tots els éssers humans, millor del que et penses. Però no m’he presentat. Sóc el poeta Virgili.

-Virgili? El de l’Eneida? No em facis riure! Fa anys que ets mort.

-Els escriptors som immortals. Si el nostre llegat perdura, nosaltres també.

-Què hi fas aquí?

-Dóna’m la mà. Ja t’ho he dit: farem un viatge.

-Crec que t’estàs confonent. Aquest no és el teu llibre. Això és la realitat.

-N’estàs segura? Vaig guiar Dante per l’Infern. Ara et toca a tu.

-La meua vida no és ni divina ni còmica. No existeixes!

-Jo existeixo en les ments d'aquells que em creen i m'imaginen. Tu has decidit obrir el llibre. Has volgut endinsar-te en aquest viatge. Deixa que et guiï.

-Com ja has dit, a tu et pertoca guiar Dante i baixar a l'Infern i al caos. Tu li mostres els nou cercles del pecat. Jo sóc una simple espectadora de la vostra aventura.

-Aquest és l'error que has comès durant tota la teua vida. Llegir no és una acció passiva. Tu també formes part de la història. Et toca viure-la. Dóna'm la mà i segueix-me.

La Beatriu el va esguardar dubitativa en silenci. No entenia què estava passant, però feia tant de temps que desitjava quelcom nou i excitant... Res a la seua vida no podia anar pitjor. Per tant, per què no arriscar-se?

-D'acord –va dir amb un fil de veu.

Virgili va tornar a somriure i començà a caminar.

-Et mostraré els grans personatges i temes de la literatura universal. Ens endinsarem en el fascinant món que es troba més enllà de la lectura. Baixarem a l'Infern del coneixement, la cultura i les històries. Coneixeràs personatges que han marcat el transcurs del nostre passat i ara et marcaran a tu. Et guiaré a través dels llibres.

La Beatriu va sospirar i no va respondre. Estava expectant i amatent per saber qui es trobaria i el que li dirien. No es volia perdre cap detall. Per primer cop a la seua vida es trobava enmig d'una aventura. El seu cor, poc a poc, es curava de les seves ferides.

De sobte van aparèixer unes figures.

-Malgrat que durant la història s'han escrit milers i milers de llibres, tots acaben tractant del mateix. Hi ha nou principals temes que conformen la naturalesa humana i que són indispensables per procurar endinsar-nos en la nostra pròpia existència. Són els següents: el patiment, l'anhel de poder, l'heroïcitat, la venjança, l'enveja, la maldat, el viatge, la soledat i l'amor.

-És ben cert... conformen la representació dels nostres propis sentiments. Però, on estem anant?

La seua visió s'enfosquí encara més i l'ambient esdevingué feixuc. La Beatriu sentia que el cor li pesava, la ment se li enterbolia i una angoixa la perseguia. Aleshores començà a nevar i sentí la gelor del fred. Palpava el dolor que aquest li causava: les seves mans estaven completament immòbils, notava els flocs de neu al rostre com si es tractessin de petites agulles que li provocaven un sofriment inhumà i el caliu del seu cos s'havia esvaït del tot. Tanmateix, el dolor psicològic era encara més despietat: sentia que no podia viure amb la culpa, el temor i l'esfereïment en el qual estava immersa. Per què, per què havia comès aquella acció tan terrible? Mai no es podria deslliurar de les seves conseqüències. Estava condemnada per sempre, per sempre...

Aleshores Raskòlnikov li posà una mà a l'espatlla.

-Sé perfectament com et sents –digué amb un to de veu torbat.

-Et presento a Raskòlnikov, personatge de la novel·la Crim i càstig de Dostoievski – explicà Virgili–. Ens trobem en el novè cercle de la literatura: el patiment. Ell no va ser capaç d'aguantar el sentiment de culpa que suposa haver comès un crim.

-Jo... jo no sóc un superhome! Em vaig equivocar, m'he arruïnat la vida... Mai no cometis actes dels quals et puguis lamentar. Estic forçat a viure per sempre envoltat de penúries i remordiment.

La Beatriu sentia el seu patiment dins del seu cor, i la seva ànima desolada i afligida semblava que mai no l'abandonaria. Era tan real el seu martiri...

De sobte el paisatge canvià i un sol resplendent va fondre d'un sol cop tota la neu que els envoltava. La Beatriu apretà les mans i somrigué, ja que tornava a sentir el seu cos. Però l'ambient d'angoixa persistia i notava el seu cor encara més pesat i desconsolat. Plorava per algú en concret? Un amor no correspost? Ella l'estimava, però ell estava casat. No podia, era impossible... Tanmateix, no podia aguantar aquesta situació. El necessitava. Anhelava la seva companyia.

-Encara ens trobem en el cercle del patiment, però aquesta vegada causat per amor – aclarà Virgili.

Un home jove va sortir d'enmig de les plantes que rodejaven el camp de blat. El seu rostre afligit i desconhortat expressava un sofriment ferotge.

-Comparteixo la teva situació. Desitjo Lotte més que res en aquest món. Però és impossible. Només hi ha una sortida...

-Estàs parlant amb Werther, personatge del llibre que porta el seu nom, escrit per Goethe. El seu amor més desitjat no és correspost.

La Beatriu el comprenia. Ella també patia per amor i no podia continuar. Notava que li faltava alè, que no tenia forces per seguir vivint, que el món s'esfondrava al seu voltant...

Aleshores el camp i el sol desaparegueren una altra vegada. La Beatriu ja no sentia cap pes al seu cor, sinó tot al contrari. Tenia una flama encesa que cremava dins seu. Anhelava, desitjava ser algú important. Algú respectat. Algú valorat. Havia de lluitar per aconseguir-ho. No li importaven les conseqüències dels seus actes. Estava convençuda que mereixia el poder. Qui gosava oposar-se a ella? A ella, que era tan noble, valenta i honorada! Ningú no podia interposar-se en el seu camí cap al tron ni podia aturar-li la seva ambició creixent. Quina ànsia, quin desig de governar!

Apareixeren uns penya-segats que eren colpits per l'aigua brava. El vent feu voleiar el cabell daurat de la Beatriu i li conferí un aspecte encara més ferotge. Res, ni tan sols el mar, podria aturar-la. Una dona escocesa li va somriure.

-Tu també t'adones de la incompetència dels nostres monarques, oi? Tu també tens idees i pensaments que ho podrien canviar tot? Ens mereixem el poder. Oi tant! Els nostre marits són uns inútils. Han d'aprendre a seguir els nostres consells.

-Benvinguda al següent cercle de la literatura: l'anhel de poder. Estàs parlant amb Lady Macbeth –explicà Virgili.

-Vull governar... i res no m'ho impedirà! –bramà la Beatriu.

De sobte els penya-segats es van esvaïr i foren substituïts per unes oliveres. El fort vent minvà i només es notava una dolça brisa. Però el foc que incendiava l'ànima de la Beatriu no s'havia atenuat el més mínim. Volia conservar el seu poder. El poble l'havia de respectar, era la seva obligació! Havien d'admirar-la i obeir-la sens dubtar. Ella estava per damunt seu moralment, car era la seva reina. Ningú no podia tenir la gosadia de posar-la en qüestió i encara menys de trencar les seves lleis, i pensava fer qualsevol cosa per tal de preservar el seu poder.

-Per fi hi ha algú que comparteix el meu punt de vista. Si jo ordeno que no seppin un home perquè és un traïdor, els ciutadans ho han d'acatar. La llei humana s'ha de complir sense excepcions!

-No volem endinsar-nos en el caos... El poble té l'obligació d'obeir-nos. No els podem guiar si posen en dubte la nostra autoritat!

-T'entens molt bé amb Creont, oncle d'Antígona, imaginat pel grec Sòfocles. És l'últim personatge del cercle de l'anhel de poder.

Aleshores començà a ploure i Creont s'esvaï. Tanmateix, no s'havien mogut de Grècia. De sobte, la Beatriu sentí una enorme serenitat i confiança en ella mateixa. Res ni ningú no li podia fer mal, perquè ella era immortal. Tothom l'admirava per la seva valentia i astúcia. Tenia ganes de córrer món, de salvar els innocents i d'eradicar el mal que consumeix els homes. Anhelava enfrontar-se amb els enemics i acabar amb llurs injustícies! Era el seu deure moral i no el podia defugir.

-Anem-hi junts doncs! Aviat iniciarem la guerra contra Troia. Tots dos tenim les qualitats i les ganes necessàries per vèncer. No ens poden trobar cap punt dèbil.

-Et presento Aquil·les, que apareix a la Ilíada d'Homer. Hem entrat en el setè cercle: l'heroïcitat. Llàstima que el teu amic guerrer sí que tingués un punt feble...

-I tant que lluitarem junts! Helena no pot restar presonera. El meu únic desig és combatre la injustícia. Com entrarem a Troia? –exclamà la Beatriu amb força.

-Ja ho veurem... –respongué Aquil·les pensatiu.

Mentre Beatriu brandava la seva espasa, les oliveres desapareixeren i el paisatge es tornà més sec. Ella esguardà el seu voltant i va veure que estaven envoltats de molins. No, un moment... no eren pas molins. Eren gegants! Uns gegants ferotges, atroços i descomunals. La Beatriu somrigué perquè sabia que era una gran cavallera: audaç, intrèpida i valenta (potser més aviat temerària). El coratge i la gosadia corrien per les seves venes. Estava disposada a atacar-los quan...

-Vinc amb vostè, noble guerrer, per tal d'ajusticiar aquestes bèsties infames.

-Pots anar a lluitar amb el Quixot, creat per Cervantes. És el darrer personatge del cercle de l'heroïcitat, tot i que potser ell es creia més heroi i racional del que en realitat era. Però això no ho he de jutjar pas jo –reflexionà Virgili.

-Res em plauria més que secundar-lo en aquesta lluita. Aquests monstres mereixen el més cruel destí –respongué la Beatriu.

-Beatriu, si són molins...

-Qui és vostè, honrat home, per afirmar tal disbarat? Si procura amagar la seva covardia, deixi'ns fer a nosaltres. El salvarem d'aquestes bèsties.

Els dos cavallers es llançaren contra els seus enemics, però ja no hi eren. El cel s'enfosquí de nou i desaparegué l'ambient càlid. La Beatriu estava sola enmig del fred i no hi havia ni rastre dels seus sentiments nobles. Quelcom la torbava, la corrompia, l'obsessionava... En el fons el seu cor estava ple de tristesa i dolor, però ella expressava la seva aflicció d'una manera perversa. L'acció del seu enemic no podia quedar impune. Ella l'havia de castigar sens compassió, car era el destí que mereixia. No oblidava totes les llàgrimes que havia vessat pel seu difunt pare. I ell era l'home vil que havia acabat amb la seva vida! El seu únic desig era punir el culpable. No descansaria fins que es fes justícia i ell pagués per tot el mal que havia causat. No descansaria...

-Jo tampoc no descansaré fins que Claudi pateixi tant com m'ha fet sofrir a mi. Ell, ell va assassinar fredament el meu noble pare! Tanmateix, mai no va ser descobert i ara viu sense cap preocupació... és intolerable!

-Estàs parlant amb Hamlet, protagonista de l'obra que porta el seu nom, escrita per Shakespeare. Hem entrat al sisè cercle: la venjança –aclari Virgili.

-La justícia humana no pot permetre tal impunitat. Pagarà pels seus vils pecats! –prometé la Beatriu.

De sobte el paisatge es va fer menys agrest i la fredor va minvar. Però la Beatriu encara palpava l'enorme injustícia que envoltava la seva existència. Tots aquells homes que l'havien condemnat pràcticament a la mort de manera deliberada havien de ser castigats. Ella era innocent i mai no va cometre els pecats dels quals se l'acusava.

-Però finalment, d'amagat, hem sortit de la presó! Tants i tants anys esperant la meva recompensa... finalment som lliures! He passat nits en blanc somniant aquest instant. Què dolça és la victòria després del patiment! –sospirà un home al seu costat.

-Estàs conversant amb Edmond Dantès, Comte de Montecrist, segons Alexandre Dumas –explicà Virgili-. És l'últim personatge del cercle de la venjança.

La Beatriu assentí i somrigué. Aviat tindrien el que es mereixen aquells infeliços. Aleshores el seu company desaparegué i es trobaren envoltats de canals i d'aigua. Petites embarcacions hi navegaven. La Beatriu ja no anhelava venjança però estava obsessionada amb un nou sentiment. Estava convençuda que ell l'estava enganyant. Ella l'estimava amb bogeria mentre ell li era infidel! I segur que tothom ho sabia i es reien d'ella a les esquenes... Com gosava! Després de tot el que havia fet pel seu estimat! Era seu, seu i de ningú més. El desitjava només per a ella. Qualsevol que s'hi acostés suposava un perill!

-T'entenc perfectament. Desdèmona és l'únic que necessito per viure. Però ella no m'estima! Fa veure que sí, però en realitat es troba amb altres homes. No vull que la toquin! Com s'atreveix a ser tan desagradada amb mi! –somicà un home de pell fosca.

-Et presento a Otel·lo, personatge del teatre de Shakespeare. Acabem d'entrar al cinquè cercle: el de l'enveja.

-Descobrirem els seus actes ignominiosos. Com gosa gaudir de la companyia d'altres homes? –afegí la Beatriu.

De sobte els canals s'esvaïren i una boira els envoltà. Es trobaven a la ciutat i era de nit. La Beatriu ja no desitjava posseir ningú, però un nou sentiment floria des de la seva ànima. Era fosc, ja no era de dia, i la seva personalitat també s'enfosquí.

Durant el dia era una persona immaculada, pura i que duia una conducta exemplar. Però el seu voltant s'havia ennegrit i el seu caràcter també. Era una jove bella, fascinant i amb un gran encant. Ningú no sospitava d'ella.

Podia cometre tots els pecats que volgués i caure en les temptacions més mundanes, car no en sortia afectada. El seu retrat era el que mostrava les parts més tèrboles de la seva condició, però el seu aspecte i la seva joventut mai no canviarien. Somrigué amb suficiència.

-Hem de gaudir plenament de la joventut, perquè quan siguem vells ningú no ens voldrà. El nostre atractiu s'haurà difuminat i desapareixerà per sempre! I és el més preuat que tenim –assegurà un jove d'una bellesa captivadora.

-Per què ens hem d'imposar unes barreres morals i ètiques per reprimir la nostra conducta? Per què ens oprimeixen uns límits que la societat considera que no podem creuar? –afegí la Beatriu.

-Estàs conversant amb Dorian Gray, personatge d'Oscar Wilde. Ell també cometia greus pecats mentre s'escudava amb el seu retrat. Hem entrat al quart cercle: la maldat.

-Les meves accions són vils i terribles... però el meu retrat és qui les paga. Jo continuo innocent i jove.

La Beatriu tornà a somriure amb prepotència. Qui la podria aturar? De sobte la seva suficiència desaparegué. Es trobava en un vaixell que navegava tranquil·lament pel mar. Anhelava moure's, viatjar i viure noves aventures! Detestava la monotonia i la quietud d'una vida mediocre. Desitjava veure món, conèixer noves terres i cultures, aprendre i visitar altres civilitzacions i paisatges! Tot el planeta era la seva casa i volia descobrir-ne cada racó. El seu ímpetu i les ganes d'acció eren irrefrenables.

-Encara que tornem d'una guerra i ens haguem d'enfrontar a grans perills, estem vivint aventures que moltes generacions transmetran. Mai no sabem què ens trobarem, però en això consisteix l'aventura! –exclamà un jove al seu costat.

-Et presento Ulisses, protagonista de l'Odissea d'Homer. Ens trobem en el tercer cercle: el viatge. No oblidis que qualsevol viatge n'implica un altre a l'interior d'un mateix – reflexionà Virgili.

-Sobrevindrem totes les dificultats i tornarem a casa. Però l'aventura mai no s'aturarà. El món se'ns fa petit! –sospirà la Beatriu.

Aleshores el mar es difuminà i es trobaren rodejats per una muntanya amb poca vegetació. Els envoltava el silenci més absolut. La quietud. La calma. No hi havia ningú. Estaven sols. Tanmateix, aquest era el sentiment que torbava el cor de la Beatriu. Mai no hi havia ningú amb ella. Els altres la menyspreaven, la deixaven de banda, la detestaven i l'abandonaven. Sentia una buidor dins seu que cap ésser humà havia intentat omplir. Tothom defugia la seva companyia, simplement perquè era diferent.

El seu aspecte era... terrorífic. Ningú no s'atrevia a mirar-la. Però ella només buscava companyia. Si no la jutgessin per la deformitat del seu rostre... Mai no es fixaven en el seu interior! Es pensaven que era un ésser malvat i pervers simplement perquè era desproporcionat, brut i tenia una cara horripilant. Què hi podia fer, si havia nascut així?

-És tan difícil viure amb aquest pes al cor... Sabent que ningú mai no es preocuparà per tu i que vagaràs sol fins morir...

-Benvinguda al segon cercle: la soledat. Aquí tens la criatura de Frankenstein, protagonista de la novel·la de Shelley –explicà Virgili.

-Sabent que tots els humans ens ignoren i ens discriminen... I se suposa que som nosaltres els éssers malvats? No hi ha res més cruel que la indiferència. Ens condemnen a restar sols i incompresos.

La Beatriu plorà. Percebia que tothom defugia d'ella i refusava la seva companyia. No hi havia res més desolador... De sobte el seu trist company s'esvaí i també ho féu el seu sentiment. Ara era feliç. Immensament feliç. El seu cor saltava alegrement dins del seu pit i estava plena d'alegria i joia. Ell era aquí! Actuaven junts, vivien junts, s'estimaven junts. L'únic que desitjava era trobar-se amb ell. Ell era indispensable en la seva vida. Li proporcionava tant de goig i delectança! La Beatriu somrigué amb entusiasme i excitació. Podia olorar el seu perfum i escoltar la seva melosa veu cada vegada més pròxima... Ja s'acostava! Estava apunt d'abraçar-lo, de tenir-lo entre els seus braços, de besar-lo...

-Què punyent és la felicitat! Ella i el seu encant m'han captivat. He embogit! No puc pensar en res més. Deliro en un mar de joia! –exclamà un jove somrient.

-Et presento el darrer personatge que visitarem: Romeu, també de Shakespeare. Ens trobem en el primer cercle de tots: el de l'amor –aclarà Virgili.

-Ja s'acosta! El meu cor no pot bategar sense la seva companyia. Aviat el tindrà al meu costat... –somnia la Beatriu.

De sobte la seva alegria desaparegué i Virgili i ella restaren en la foscor més absoluta.

-Hem completat el nostre viatge pels nou cercles de la literatura. Has pogut experimentar el patiment, l'anhel de poder, l'heroïcitat, la venjança, l'enveja, la maldat, el viatge, la soledat i l'amor. Has compartit el que sentien els personatges de les grans obres mestres de la literatura universal: Raskòlnikov, Werther, Macbeth, Creont, Aquil·les, el Quixot, Hamlet, el Comte de Montecristo, Otel·lo, Dorian Gray, el monstre de Frankenstein i Romeu.

La Beatriu es notava... diferent. Havia experimentat tots aquells sentiments que caracteritzaven els personatges que havien trobat. Sempre havia viscut amb una buidor al seu cor perquè ella no havia estat capaç de sentir tot el que caracteritza l'ésser humà.

Mai no havia envejat. Mai no havia estat heroica. Mai no havia desitjat poder. Mai no havia estimat. Només s'havia submergit en un món de patiment i soledat. Ella creia que en la monotonia de la seva vida era impossible sentir el més petit bri de felicitat. I tanmateix aquest viatge ho havia canviat tot.

-Acabes de viure en primera persona tot el que els éssers humans podem arribar a experimentar. Has pogut percebre tots els sentiments que conformen la naturalesa humana i que fins ara havien restat desconeguts per a tu. T'hauràs adonat que en cada cercle t'has sentit exactament tal com els personatges se sentien. Has compartit les seves preocupacions, els seus desigs i els seus temors. T'has posat en la seva pell i has experimentat les seves intenses emocions. No te n'adones, Beatriu, de la importància de la lectura? No és un procés passiu en el qual et limites a observar com es desenvolupa la història. No et pots mantenir allunyada i mostrar-te indiferent davant les emocions dels personatges. No pots seguir la trama mostrant-te freda i distant. Tu sempre deies que detestaves la lectura perquè només feia que t'adonessis de la mediocritat de la teva vida, car tu no eres capaç d'experimentar tals sensacions. Però quan llegeixes, tu també sents tot el que percep el personatge! Llegir permet fer-te descobrir l'interior de la consciència humana i realitzar un descens fins a la teva pròpia naturalesa, ja que tu també ets humana.

La Beatriu no podia pronunciar ni un sol mot. Havia descobert un món que fins ara havia estat tapat per un vel que ella no volia apartar. Es planyia de la seva existència perquè mai no havia sabut trobar tots els sentiments que ens caracteritzen. Estava impactada amb tot el que havia sentit durant el seu viatge. Mai no podria viure de la mateixa manera. La seva percepció del món i dels éssers humans havia canviat completament.

Virgili començà a caminar.

-El nostre viatge encara no ha acabat. A la Divina Comèdia, després de passar pels nou cercles del pecat, vaig guiar Dante fins l'interior de l'Infern, on ens vam trobar Satanàs. Ara, amb tu, anirem a veure on culmina el viatge de la lectura. Podràs observar què es troba a l'interior dels clàssics universals. Tots els llibres tenen el mateix objectiu. Ara veuràs on desemboca la lectura.

La Beatriu s'intrigà. Es pensava que ja havia observat tot el que havia d'aprendre sobre la lectura. Què es troba en el seu nucli?

-Si vols una pista del que veuràs, et puc revelar que a l'interior més profund de la lectura i de la literatura hi ha una persona. Ara la coneixeràs –somriugué Virgili.

Una persona concreta? Qui podia ser? Potser era algun gran escriptor? Shakespeare? O potser el mateix Dante? La Beatriu començà a posar-se nerviosa. No estava a l'altura d'aquestes eminències. Què els podia dir ella, una jove estudiant que fins ara havia odiat tots els llibres? Empassà saliva i caminà de manera maldestre. Estava espantada i alhora excitada per saber qui era la persona que es trobava en el nucli de la lectura.

Es començà a entreveure una feble llum al final del camí. Hi havia la silueta d'una persona d'esquenes. La Beatriu ja no podia ocultar la seva impaciència. Finalment arribaren al seu destí. La misteriosa persona estava encara girada, amagant el seu rostre.

Virgili sentencià:

-Aquí culmina el nostre viatge. Estàs preparada per conèixer-la?

-Sí –afirmà la Beatriu amb un fil de veu.

Virgili tocà suaument l'espatlla de la figura i aquesta es girà.

A poc a poc la llum va il·luminar el seu rostre.

La Beatriu retrocedí, espantada.

Era ella.

Era ella qui es trobava al bell mig de la lectura!

No entenia res. Com podia ser? Què significava tot allò? La Beatriu es tapà la boca amb les mans i no fou capaç de moure's. El seu jo la fitava amb intriga.

Virgili, en veure la seva commoció, decidí explicar el misteri:

-Beatriu, t'acabes de trobar amb la teva pròpia consciència. Aquesta figura que té el teu rostre és el teu jo interior. És la personificació dels teus sentiments i de la teva naturalesa humana. A través de la lectura som capaços de desvelar les nostres emocions més profundes i intenses. Les històries i els seus personatges, que poden semblar supèrflues, són només un pretext per poder tractar la mateixa condició humana, ja que no es pot abordar directament. Tots els llibres es poden resumir en nou grans temes, perquè la nostra consciència també es limitada. Podem trobar diferents personatges, èpoques i elements, però si deixem de banda la superfície de la història i ens fixem en el seu interior, ens trobem la nostra pròpia condició. I la naturalesa dels seus personatges és la nostra, Beatriu. Nosaltres també som humans! La lectura pretén arribar al teu interior, perquè a través de la seva història oculta siguis capaç d'identificar els teus propis sentiments. Revelar-te la teva naturalesa humana és el que pretenen els llibres. A través de l'empatia amb els diferents personatges podràs aprendre a conèixer-te tu. Perquè en el fons tots sentim com els altres. Beatriu, al final del viatge de la lectura ens trobem a nosaltres mateixos.

La Beatriu no es podia creure tot el que estava vivint, però ho anava assimilant a poc a poc. Per primera vegada a la seva vida s'havia sentit com els grans personatges literaris i això l'havia permès descobrir la seva pròpia consciència. Tot tenia una explicació... Per fi s'havia trobat amb ella mateixa. Per fi la seva vida havia canviat.

Virgili observava la seva sorpresa amb un somriure. Aleshores la Beatriu començà a caminar cap a la figura de la seva consciència lentament. Allargà els dits per tocar-la... però el seu reflex es feu pols i s'esvaí. La suau brisa se l'endugué. La Beatriu es girà curiosa cap a Virgili, però el seu rostre s'estava difuminant. Al cap d'un moment estava sola. El seu viatge havia finalitzat.

Les gotes de pluja repicaven contra les finestres. La Beatriu acabava de despertar d'un somni, o potser d'un deliri. Mirà al seu voltant desconcertada i veié que estava sola enmig de la biblioteca amb la Divina Comèdia entre les mans. Lentament s'aixecà i decidí marxar cap a casa. Ja havia viscut prou emocions.

Tanmateix, no era la mateixa noia. Quelcom havia canviat dins seu. Ja no notava una buidor al seu cos i semblava que finalment tenia un incentiu per continuar vivint. Havia descobert que ella també era capaç d'experimentar els sentiments més humans, i que la decisió de dur una vida mediocre es troba a les nostres mans. Nosaltres decidim si lamentar-nos o si gaudir del nostre pas per aquest món. Sigui quina sigui la nostra situació o condició, tots som humans i per tant podem sentir allò que conforma la naturalesa humana. Nosaltres som qui triem com volem encarar les dificultats a les quals ens enfrontem. Nosaltres som qui trobem un sentit a la nostra existència. Nosaltres som qui descobrim com omplir la buidor de la nostra ànima.

Mentre caminava pels passadissos de la biblioteca, continuà reflexionant. Per primer cop a la seva vida tenia ganes de viure un nou demà. Tenia ganes de despertar-se. Tenia ganes de continuar endavant. Un pessigolleig va recórrer el seu cos i una sensació d'alegria la reconfortà. Havia de recuperar tot el temps que havia perdut mentre es planyia de la seva existència. Tenia ganes de viure!

El rellotge marcà les nou del vespre. Tic, tac. Obrí la porta de la biblioteca. Pic, pic. La Beatriu observà la pintura dels grans escriptors que hi havia al sostre. Nan, nan.

Dante la contemplava, somrient.